

UZASADNIENIE

pkt. 1 sentencji wyroku

Decyzją z dnia 23 lutego 2021 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z., po rozpatrzeniu wniosku M. M. z dnia 2 lutego 2021 roku, odmówił mu prawa do przeliczenia emerytury.

ZUS odmówił ponownego ustalenia wysokości emerytury ponieważ decyzją o przyznaniu emerytury z dnia 21 listopada 2017 roku doliczono do świadczenia ubezpieczonego składki z tytułu zatrudnienia do 30 września 2017 roku. Po miesiącu 04/2016 nie zostały odprowadzone żadne składki na ubezpieczenie emerytalne. Ponadto decyzją z dnia 20 listopada 2017 roku o ponownym ustaleniu kapitału początkowego uwzględniono już wynagrodzenia za lata 1975-1976 wykazane w legitymacji ubezpieczeniowej. Nie uznano jedynie wynagrodzenia za 1980 roku, gdyż kwota była niższa od przyjętego wcześniej minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w j.g.u. za okres 01.01.1980 r. – 08.05.1980 r..

(decyzja – k.8 plik IV załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Odwołanie od w/w decyzji wniósł M. M. wnosząc o jej zmianę poprzez ponowne przeliczenie kapitału początkowego za lata od 05.08.1969 r. do 08.05.1980 r.

W uzasadnieniu skarżący wskazał, że zaskarżoną decyzją ZUS dokonał nieprawidłowego przeliczenia jego kapitału początkowego bowiem za lata jego pracy tj. od 05.08.1969 r. do 08.05.1980 r. przyjął wynagrodzenie minimalne obowiązujące w tym czasie, a to nie odzwierciedla jego ówczesnych zarobków. Wnioskodawca wskazał, że we wskazanym okresie pracował w pełnym wymiarze czasu pracy i zarabiał dużo więcej, co wprost wynikało z przedłożonej przez niego książeczki ubezpieczeniowej z wpisanymi zarobkami i świadectwa pracy.

(odwołanie – k. 3)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podnosząc, że w niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki do ponownego ustalenia wartości kapitału początkowego i art. 114 ust 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się w oparciu o odpowiednio sporządzone przez macierzysty zakład pracy lub następcę prawnego zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu na druku ZUS Rp-7, a nie w oparciu o zapisy wynikające ze świadectw pracy, a za okresy nieudokumentowane odpowiednio wysokościami wynagrodzeń przyjmuje się wynagrodzenia minimalne obowiązujące w danym okresie czasu w gospodarce społecznej.

(odpowiedź na odwołanie – k. 4-6)

Na rozprawie w dniu 14 grudnia 2021 roku wnioskodawca sprecyzował swoje żądanie i wniósł o przyjęcie do wyliczeń zapisów z jego z legitymacji ubezpieczeniowej (wynagrodzenia za lata 1969 do 1980).

(protokół rozprawy z dnia 14 grudnia 2021 r. e-protokół (...):01:09-00:07:33 – płyta CD – k. 26)

Na rozprawie w dniu 22 września 2022 roku wnioskodawca poparł odwołanie, zaś pełnomocnik ZUS wniósł o jego oddalenie.

(końcowe stanowiska stron – rozprawa z dnia 22 września 2022 roku e-protokół (...):00:40 – 00:02:11 – płyta CD – k. 147)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. M. urodził się w dniu (...).

(okoliczność bezsporna)

Decyzją z dnia 26 kwietnia 2007 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. nr 39, poz. 353 ze zm.) ustalił kapitał początkowy M. M. na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 01.01.1980 r. do 31.12.1989 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 86,08%. Podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 1050,94 zł ZUS ustalił w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 86,08% przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną w w/w ustawie o emeryturach i rentach z FUS ($86,08\% \times 1\,220,89 \text{ zł} = 1050,94 \text{ zł}$).

Przyjęto łącznie 27 lat, 5 miesięcy, 11 dni, tj. 329 miesięcy okresów składkowych i 2 miesiące, 11 dni, tj. 2 miesiące okresów nieskładkowych. Wysokość 24% kwoty bazowej wyniosła 293,01 zł.

Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 86,67%. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 129 784,82 zł.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy nie uwzględnił okresów:

od 30.04.1987 r. do 03.05.1987 r. i od 28.02.1989 r. do 13.03.1989 r. gdyż w tych okresach ubezpieczony przebywał na urlopie bezpłatnym

(decyzja – k. 25-26 plik I załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wynagrodzenie ubezpieczonego w następującej wysokości:

- za rok 1980 – 50 291,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 72 480,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 69,39%;
- za rok 1981 – 90 437,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 92 268,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 98,02%;
- za rok 1982 – 130 733,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 139 572,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 93,67%;
- za rok 1983 – 199 094,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 173 700,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 114,62%;
- za rok 1984 – 207 173,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 202 056,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 102,53%;
- za rok 1985 – 208 896,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 240 060,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 87,02%;

- za rok 1986 – 247 038,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 289 140,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 85,44%;

- za rok 1987 – 289 835,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 350 208,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 82,76%;

- za rok 1988 – 623 794,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 637 080,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 97,91%;

- za rok 1989 – 730 654,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 2 481 096,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 29,45%.

Wyliczony na podstawie powyższych danych wskaźnik wyniósł 86,08 %.

(obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego- k. 27 plik I załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 7 maja 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. nr 153, poz. 1227 ze zm.) z urzędu ponownie ustalił wartość kapitału początkowego M. M. na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 01.01.1979 r. do 31.12.1988 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 87,57%. Podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 1069,13 zł ZUS ustalił w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 87,57% przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną w w/w ustawie o emeryturach i rentach z FUS ($87,57\% \times 1\ 220,89\ \text{zł} = 1069,13\ \text{zł}$).

Przyjęto łącznie 27 lat, 5 miesięcy, 11 dni, tj. 329 miesięcy okresów składkowych i 2 miesiące, 11 dni, tj. 2 miesiące okresów nieskładkowych. Wysokość 24% kwoty bazowej wyniosła 293,01 zł.

Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 83,67%. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 131 143,32 zł.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy nie uwzględnił okresów:

od 30.04.1987 r. do 03.05.1987 r. i od 28.02.1989 r. do 13.03.1989 r. gdyż w tych okresach ubezpieczony przebywał na urlopie bezpłatnym.

Za okres zatrudnienia od 05.08.1969 r. do 25.10.1972 r., od 19.10.1974 r. do 30.06.1975 r., od 10.07.1975 r. do 28.02.1976 r., od 17.03.1976 r. do 08.05.1980 r. (brak dokumentacji płacowej) przyjęto wynagrodzenie minimalne obowiązujące w tym okresie.

(decyzja – k. 33-34 plik I załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wynagrodzenie ubezpieczonego w następującej wysokości:

- za rok 1979 – 20 800,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 63 924,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 32,54%;
- za rok 1980 – 58 807,13 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 72 480,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 81,14%;
- za rok 1981 – 90 437,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 92 268,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 98,02%;
- za rok 1982 – 130 733,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 139 572,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 93,67%;
- za rok 1983 – 199 094,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 173 700,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 114,62%;
- za rok 1984 – 207 173,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 202 056,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 102,53%;
- za rok 1985 – 208 896,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 240 060,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 87,02%;
- za rok 1986 – 247 038,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 289 140,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 85,44%;
- za rok 1987 – 289 835,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 350 208,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 82,76%;
- za rok 1988 – 623 794,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 637 080,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 97,91%.

Wyliczony na podstawie powyższych danych wskaźnik wyniósł 87,57 %.

(obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego- k. 35 plik I załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 24 kwietnia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. nr 153, poz. 1227 ze zm.) ponownie ustalił wartość kapitału początkowego M. M. na dzień 1 stycznia 1999 roku w związku z wejściem w życie z dniem 01.10.2013 r. przepisów z art. 174 ust 3b ustawy emerytalnej w brzmieniu ustalonym przepisami ustawy z dnia 21.06.2013 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS . Do ustalenia wartości kapitału początkowego ZUS przyjął, podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 1069,13 zł ustaloną w decyzji z dnia 07.05.2013 r. o ponownym ustaleniu kapitału początkowego. Przyjęto łącznie 27 lat, 3 miesiące, 14 dni, tj. 327 miesięcy okresów

składkowych i 2 miesiące, 11 dni, tj. 2 miesiące okresów nieskładkowych. Wysokość 24% kwoty bazowej wyniosła 293,01 zł.

Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 82,89%. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 130 196,55 zł.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy nie uwzględnił okresów:

1. od 30.04.1987 r. do 03.05.1987 r. - gdyż w tym okresie ubezpieczony przebywał na urlopie bezpłatnym;
2. od 01.01.1989 r. do 13.03.1989 r. - gdyż w tym okresie ubezpieczony przebywał na urlopie wypoczynkowym.

Za okres zatrudnienia od 05.08.1969 r. do 25.10.1972 r., od 19.10.1974 r. do 30.06.1975 r., od 10.07.1975 r. do 28.02.1976 r., od 17.03.1976 r. do 08.05.1980 r. ze względu na brak zaświadczenia o wynagrodzeniu i zatrudnieniu (Rp-7) przyjęto minimalne wynagrodzenie obowiązujące w j.g.u.

(decyzja – k. nieponumerowane strony plik I załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 16 marca 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. nr 153, poz. 1227 ze zm.) wobec nabycia przez M. M. prawa do emerytury od dnia 1 kwietnia 2015 roku na podstawie art. 185 wskazanej ustawy ponownie ustalił jego kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 r.

Wartość kapitału początkowego ustalona na podstawie powołanego przepisu ulega przeliczeniu poprzez dodanie do okresów składkowych okresu równego różnicy pomiędzy wiekiem emerytalnym, a faktycznym wiekiem przejścia na emeryturę tj. 3 lata, 3 miesiące, tj. 39 miesięcy i wynosi 139 626,63.

Do ustalenia wysokości kapitału początkowego ZUS przyjął: podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 1069,13 zł. Podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 1069,13 zł ZUS ustalił w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 87,57% przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną w w/w ustawie o emeryturach i rentach z FUS ($87,57\% \times 1\,220,89 \text{ zł} = 1\,069,13 \text{ zł}$).

Przyjęto łącznie 27 lat, 3 miesiące, 14 dni, tj. 327 miesięcy okresów składkowych i 2 miesiące, 11 dni, tj. 2 miesiące okresów nieskładkowych. Wysokość 24% kwoty bazowej wyniosła 293,01 zł.

Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 82,89%. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 139 626,63 zł.

(decyzja – k. nieponumerowane strony plik I załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wynagrodzenie ubezpieczonego w następującej wysokości:

- za rok 1979 – 20 800,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 63 924,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 32,54%;

- za rok 1980 – 58 807,13 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 72 480,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 81,14%;

- za rok 1981 – 90 437,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 92 268,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 98,02%;

- za rok 1982 – 130 733,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 139 572,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 93,67%;

- za rok 1983 – 199 094,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 173 700,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 114,62%;

- za rok 1984 – 207 173,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 202 056,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 102,53%;

- za rok 1985 – 208 896,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 240 060,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 87,02%;

- za rok 1986 – 247 038,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 289 140,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 85,44%;

- za rok 1987 – 289 835,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 350 208,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 82,76%;

- za rok 1988 – 623 794,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 637 080,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 97,91%.

Wyliczony na podstawie powyższych danych wskaźnik wyniósł 87,57 %.

(obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego- k. nieponumerowane strony plik I załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 7 kwietnia 2016 roku organ rentowy przyznał skarżącemu prawo do emerytury wcześniejszej ustalonej w oparciu o art.184 ustawy emerytalnej, której wysokość ustalono stosownie do treści art. 183 wskazanej ustawy.

(decyzja – k. 59-60 verte plik III załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 23 maja 2016 roku organ rentowy ustalił wysokość emerytury skarżącego obliczonej w myśl art. 183 ustawy emerytalnej i świadczenie to zostało zawieszona z uwagi na to, że było świadczeniem mniej korzystnym.

(decyzja – k. 71-72 verte plik III załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Kolejną decyzją z dnia 23 maja 2016 roku organ rentowy ustalił wysokość korzystniejszej emerytury wnioskodawcy i podjął jej wypłatę od dnia 1 kwietnia 2016 roku tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

(decyzja – k. 73-74 verte plik III załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 23 sierpnia 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 887) przeliczył kapitał początkowy M. M. uwzględniając wskazany w decyzji z dnia 16 marca 2016 roku okres składkowy wynoszący 327 miesięcy. Ów okres składkowy podlega zwiększeniu o 39 miesięcy. Okres składkowy wynosi zatem łącznie 366 miesięcy. Zatem wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 139 626,63 zł.

Do wyliczenia kapitału początkowego nie przyjęto wynagrodzenia ubezpieczonego z przedłożonej legitymacji ubezpieczeniowej za okres od dnia 1.01.1980 r. do 8.05.1980 r. gdyż wpisana kwota może nie zawierać wszystkich składników i jest niższa od przyjętego dotychczasowego minimalnego wynagrodzenia.

(decyzja – k. nieponumerowane strony plik I załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wynagrodzenie ubezpieczonego w następującej wysokości:

- za rok 1979 – 20 800,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 63 924,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 32,54%;
- za rok 1980 – 58 824,36 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 72 480,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 81,16%;
- za rok 1981 – 90 437,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 92 268,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 98,02%;
- za rok 1982 – 130 733,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 139 572,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 93,67%;
- za rok 1983 – 199 094,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 173 700,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 114,62%;
- za rok 1984 – 207 173,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 202 056,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 102,53%;
- za rok 1985 – 208 896,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 240 060,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 87,02%;
- za rok 1986 – 247 038,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 289 140,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 85,44%;
- za rok 1987 – 289 835,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 350 208,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 82,76%;

- za rok 1988 – 623 794,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 637 080,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 97,91%.

Wyliczony na podstawie powyższych danych wskaźnik wyniósł 87,57 %.

(obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego- k. nieponumerowane strony plik I załączonych do sprawy akt organu rentowego)

W dniu 16 października 2017 roku wnioskodawca złożył do ZUS wnioski o emeryturę.

(wniosek – k. 1-3 verte plik IV załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 20 listopada 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887) w związku ze złożonym wnioskiem o emeryturę ponownie ustalił wartość kapitału początkowego M. M. na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do ustalenia wartości kapitału początkowego ZUS przyjął, podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 1069,13 zł ustaloną w decyzji z dnia 23.08.2017 r. o ponownym ustaleniu kapitału początkowego. Przyjęto łącznie 27 lat, 3 miesiące, 14 dni, tj. 327 miesięcy okresów składkowych i 2 miesiące, 11 dni, tj. 2 miesiące okresów nieskładkowych. Wysokość 24% kwoty bazowej wyniosła 293,01 zł.

Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 82,89%. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 130 196,55 zł.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy nie uwzględnił okresów:

1. od 30.04.1987 r. do 03.05.1987 r. - gdyż w tym okresie ubezpieczony przebywał na urlopie bezpłatnym;
2. od 01.01.1989 r. do 13.03.1989 r. - gdyż w tym okresie ubezpieczony przebywał na urlopie wypoczynkowym.

(decyzja – k. nieponumerowane strony plik I załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 21 listopada 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z. przyznał M. M. emeryturę od dnia 1 października 2017 roku, tj. od daty wejścia w życie przepisów.

Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury.

Podstawa obliczenia emerytury podlega pomniejszeniu o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia ustalone na dzień zgłoszenia wniosku o podjęcie wypłaty emerytury, tj. na dzień 16.10.2017 r.

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 150177,50 zł

- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 486280,01 zł

- suma kwot pobranych emerytur wynosi 47658,47 zł

- średnie dalsze trwanie życia wynosi 209,90 m-cy

- wyliczona kwota emerytury wynosi 2805,14 zł

Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej:

$$[(...),50 + (...),01) - (...),47] / 209,90 = 2805,14 \text{ zł.}$$

Do obliczenia emerytury przyjęto średnie dalsze trwanie życia wynikające z tablicy trwania życia obowiązującej w dniu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego ponieważ jest dla ubezpieczonego korzystniejsze, tj. niższe niż średnie dalsze trwanie życia ustalone na podstawie tablicy trwania życia obowiązującej w dniu zgłoszenia wniosku o emeryturę.

Od 01-01-2018 obliczona emerytura brutto wynosi 2805,14 zł.

Wysokość świadczenia do wypłaty wynosi miesięcznie 2311,68 zł.

(decyzja – k. 5-6 verte plik IV załączonych do sprawy akt organu rentowego)

W dniu 2 lutego 2021 roku wnioskodawca złożył ponowny wniosek o przeliczenie wysokości świadczenia wraz z kapitałem początkowym wskazując jako uzasadnienie, iż nie uwzględniono zapisów z legitymacji ubezpieczeniowej.

(wniosek k.7 akt ZUS)

Zaskarżoną decyzją z dnia 23 lutego 2021 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z. po rozpatrzeniu wniosku M. M. z dnia 2 lutego 2021 roku odmówił mu prawa do przeliczenia emerytury.

ZUS odmówił ponownego ustalenia wysokości emerytury ponieważ decyzją o przyznaniu emerytury z dnia 21 listopada 2017 roku doliczono do świadczenia ubezpieczonego składki z tytułu zatrudnienia do 30 września 2017 roku. Po miesiącu 04/2016 nie zostały odprowadzone żadne składki na ubezpieczenie emerytalne.

Ponadto decyzją z dnia 20 listopada 2017 roku o ponownym ustaleniu kapitału początkowego uwzględniono już wynagrodzenia za lata 1975-1976 wykazane w legitymacji ubezpieczeniowej (za rok 1975 uwzględniono kwotę 13 950,00 zł, za rok 1976 – kwotę 5362,00 zł) . Nie uznano jedynie wynagrodzenia za 1980 roku, gdyż kwota była niższa od przyjętego wcześniej minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w j.g.u. za okres 01.01.1980 – 08.05.1980.

(decyzja – k.8 plik IV załączonych do sprawy akt organu rentowego)

W dniu 5 sierpnia 1969 roku pomiędzy (...) Oddział (...) w K., a skarżącym doszło do zawarcia umowy o odbyciu wstępnego stażu pracy dla młodocianych.

(umowa – k. 1 w aktach osobowych dot. zatrudnienia w (...) S.A. (koperta) - k. 48, zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 12 lipca 2022 roku e-protokół (...):04:30-00:05:03 -płyta CD – k. 123 w związku z rozprawą z dnia 14 grudnia 2021 roku e-protokół (...):01:09-00:07:33 – płyta CD – k.26)

Na skutek zmiany w/w umowy o pracę łączącej wskazane strony, wnioskodawca od dnia 1 marca 1970 roku przyjął na siebie obowiązki pracownika na stanowisku rzemieślnika z wynagrodzeniem 1150 zł plus dodatek służbowy 100 zł miesięcznie;

(zmiana umowy o pracę – k. 2 w aktach osobowych dot. zatrudnienia w (...) S.A. (koperta) - k. 48)

Od dnia 1 stycznia 1972 roku wynagrodzenie skarżącego podwyższono do kwoty 1250 zł i 200 zł dodatku służbowego, a od dnia 16 listopada 1974 roku do kwoty 1600 zł i 400 zł dodatku służbowego.

(angaże – k. 4,k.5 w aktach osobowych dot. zatrudnienia w (...) S.A. (koperta) - k. 48)

Z angażu z dnia 8 stycznia 1975 roku wynika, że wnioskodawcy z dniem 1 stycznia 1975 roku przyznano wynagrodzenie w wysokości 1750 zł miesięcznie, natomiast z legitymacji ubezpieczeniowej wynika, że skarżący otrzymywał w 1975 roku (01.01.1975 r. – 30.06.1975 r.) wynagrodzenie w wysokości 13950 zł.

(angaż – k. 6, legitymacja ubezpieczeniowa – koperta – k. 77 plik III załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Ze świadectwa pracy wystawionego przez Oddział (...) Przedsiębiorstwa (...) w P. wynika, że skarżący zatrudniony był w (...) Przedsiębiorstwie (...) w okresie od dnia 10 lipca 1975 roku do dnia 28 lutego 1976 roku na stanowisku kierowcy samochodu (...), na którym otrzymywał wynagrodzenie kat. VIII 8,50 zł/godz. oraz godzinowy dodatek za rodzaj prowadzonego pojazdu w wysokości 4 zł.

(kopie umów o pracę – k. 66-69, kopia świadectwa pracy – k. 73-74, kopia karty obiegowej zmiany – k. 75, zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 12 lipca 2022 roku e-protokół (...):04:30-00:05:03 -płyta CD – k. 123 w związku z rozprawą z dnia 14 grudnia 2021 roku e-protokół (...):01:09-00:07:33 – płyta CD – k.26)

Wnioskodawca zatrudniony był Zakładzie (...) (Przedsiębiorstwo (...) w Ł.) w okresie od dnia 17 marca 1976 roku do dnia 8 maja 1980 roku na stanowisku kierowcy.

(kopia świadectwa pracy – k. 33-33 verte, kopia skierowania do pracy – 36, kopie podań – k. 43-44, kopia życiorysu – k. 45, zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 12 lipca 2022 roku e-protokół (...):04:30-00:05:03 -płyta CD – k. 123 w związku z rozprawą z dnia 14 grudnia 2021 roku e-protokół (...):01:09-00:07:33 – płyta CD – k.26)

Będąc zatrudnionym w w/w zakładzie wnioskodawca otrzymywał wynagrodzenie w wysokości tj.: gr. III – 7 zł/godz., 2 zł za jazdę, 6 zł OC dziennie, 32 zł dodatku spedycyjnego.

(kopia karty obiegowej zmiany – k. 37, kopia umowy o pracę – k. 38)

Dodatek spedycyjny w wysokości 32 zł wypłacany był skarżącemu za dzień pracy.

(zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 12 lipca 2022 roku e-protokół (...):04:30-00:05:03 -płyta CD – k. 123 w związku z rozprawą z dnia 15 marca 2022 roku e-protokół (...):03:29-00:09:03 – płyta CD – k.84)

Wykonując zobowiązanie sądu organ rentowy w dniu 27 kwietnia 2022 roku dokonał hipotetycznego wyliczenia kapitału początkowego wnioskodawcy przy przyjęciu umowy o odbyciu wstępnego stażu pracy dla młodocianych zawartej 5.08.1969 r., a także przy uwzględnieniu świadectw pracy z 10.07.1975 i 2.03.1976 w dwóch wariantach:

Przy hipotetycznym wyliczeniu wynagrodzenia za czas odbywania stażu pracy uwzględniono zmiany umowy:

- z ważnością od 1.03.1970 r. podwyższając miesięczne wynagrodzenie do kwoty 1150 zł i 100 zł dodatku służbowego

- z ważnością od 1.01.1972 r. podwyższając miesięczne wynagrodzenie do kwoty 1250 zł i 200 zł dodatku służbowego

- z ważnością od 16.11.1974 r. podwyższając miesięczne wynagrodzenie do kwoty 1600 zł i 400 zł dodatku służbowego.

Za rok 1975 przyjęto wynagrodzenie z legitymacji ubezpieczeniowej w wysokości 13950 zł. Na załączonej karcie obliczeniowej stażu pracy widnieje wpis, że M. M. odbył czynną służbę wojskową w okresie od 26.10.1972 r. do 16.11.1974 r. w związku z tym skorygowano okresy zatrudnienia w kapitale początkowym.

Kwoty przyjęte do hipotetycznego wyliczenia:

1969 - 4627,42 zł

1970 - 14400,00 zł

1971 - 15000,00 zł

1972 - 14385,56 zł

1974 - 6349,19 zł

Kwoty wynagrodzenia za okres zatrudnienia od 10.07.1975 r. -28.02.1976 r. zgodnie ze świadectwem pracy z 2.03.1976 r. oraz umowy o pracę zawartej 10.07.1975 r. i 24.07.1975 r. Uwzględniono stawkę godzinową 8,50 zł oraz 4,00 zł dodatek za rodzaj prowadzonego pojazdu:

1975- 14000,00 zł

1976- 4775,00 zł - został uwzględniony korzystniejszy wpis z legitymacji ubezpieczeniowej 5362,00 zł

W I i II wersji uwzględniono stawki godzinowe obowiązujące w wymiarze czasu 46 godz. tygodniowo.

W I wersji przyjęto, że od wynagrodzenia miesięcznego (stawka godz. x normatywny czas pracy) był naliczany dodatek za jazdę i OC bez dodatku za spedycję.

W II wersji uwzględniono wszystkie dodatki w tym 32 zł dziennie dodatku za spedycję.

Kwoty obliczone w I wariantcie wyniosły:

1976 - 18252 zł

1977- 23010 zł

1978- 22872 zł

1979- 22932 zł

1980 – 9984 zł

Hipotetyczna wartość kapitału początkowego wynosi 130533,04 zł. Hipotetyczny wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego 88,29%.

Kwoty obliczone w II wariantcie wyniosły:

1976 - 26028 zł

1977- 32834 zł

1978- 32632 zł

1979 – 22932 zł

1980 – 9984 zł

Hipotetyczna wartość kapitału początkowego wynosi 132179,96 zł. Hipotetyczny wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego 90,11%.

W obu wariantach przyjęto wyliczone wynagrodzenie za rok 1980, gdyż do kapitału początkowego były przyjęte minimalne wynagrodzenia. W legitymacji ubezpieczeniowej jest wpis, ale nie zawiera wszystkich składników i kwota jest niższa niż minimalne wynagrodzenie.

(pismo- hipotetyczne wyliczenie ZUS wraz z wyliczeniem– k. 86-117)

Wykonując zobowiązanie sądu organ rentowy w dniu 18 sierpnia 2022 roku dokonał hipotetycznego wyliczenia kapitału początkowego wnioskodawcy włączając kwotę dodatku spedycyjnego obowiązującego od 1.02.1980 r. **w wysokości 32 zł za godzinę**, w wariantcie I. W wyniku przeliczenia kwota wynagrodzenia za 1980 rok wyniosła 30080,00 zł. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 90,87%, a wartość kapitału początkowego na dzień 1.01.1999 r. - 133191,52 zł.

Ponadto organ rentowy wyliczył hipotetycznie kapitał początkowy w 2 wersji przyjmując dodatek spedycyjny **w wysokości 32 zł dziennie**, zgodnie z wyjaśnieniami wnioskodawcy złożonymi na rozprawie 15.03.2022 r.

Kwota wynagrodzenia za 1980 rok wyniosła 12608,00 zł. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 88,46%, a wartość kapitału początkowego na dzień 1.01.1999 r. – 131005,38 zł.

(pismo- hipotetyczne wyliczenie ZUS wraz z wyliczeniem – k. 130-143)

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy w Łodzi dokonał na podstawie powołanych dowodów w postaci dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, w tym w aktach ZUS oraz częściowo na podstawie zeznań wnioskodawcy w zakresie w jakim posłużyły do poczynienia ustaleń w sprawie. Za nieprzydatne dla rozstrzygnięcia Sąd uznał zeznania świadka B. M. (żony wnioskodawcy) bowiem nie miała ona choćby szczątkowej wiedzy na temat tego w jakiej wysokości skarżący otrzymywał wynagrodzenie będąc zatrudnionym w Przedsiębiorstwie (...) w Ł.. Jak zeznała wprost nie знаła zasad wynagradzania swojego męża, nie interesowało ją to. B. M. wprawdzie wskazała, że skarżącemu w trakcie w/w zatrudnienia wypłacane były jakieś dodatki, nie potrafiła jednak dookreślić żadnych szczegółów w tym zakresie.

Sąd przyjął, że wyliczenia dokonane przez ZUS w piśmie z dnia 18 sierpnia 2022 roku w wariantcie II powinny zostać uwzględnione przy wyliczaniu wartości kapitału początkowego wnioskodawcy oraz kwoty należnej mu emerytury, a zatem przy przyjęciu dodatku spedycyjnego w wysokości 32 zł dziennie. Do takiego wniosku sąd doszedł po przeanalizowaniu i uwzględnieniu złożonych przez wnioskodawcę na rozprawie w dniu 15 marca 2022 roku zeznań, w toku których konsekwentnie wskazywał że będąc zatrudnionym w Przedsiębiorstwie (...) w Ł. otrzymywał dodatek spedycyjny w wysokości 32 zł, który wypłacany **był mu codziennie**. Ponadto sąd zważył, że wnioskodawca nie kwestionował przyjętego w tym wariantcie wskaźnika wysokości kapitału początkowego obliczonego z lat 1979-1988, który wyniósł 88,46%, zaś jego wartość została ustalona na 1 stycznia 1999 roku wyniosła 131005,38 złotych, a i Sąd nie znalazł żadnych przyczyn by czynić to z urzędu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy zasługuje na uwzględnienie jedynie w części.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz.U.2022.0.504), podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 tego samego przepisu przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym złożono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176. Ust. 6 tego samego przepisu stanowi, że na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Zgodnie natomiast z treścią art. 15 ust. 2a cytowanej ustawy o emeryturach i rentach z FUS, jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy.

Emerytura, ustalana według zreformowanych zasad dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i **art. 183-** art. 26 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę wyraża się w ukończonych latach i miesiącach (ust. 2). Średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach (ust. 3). Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" corocznie w terminie do dnia 31 marca tablice trwania życia, z uwzględnieniem ust. 3, dla wieku ubezpieczonych określonego w myśl ust. 2 (ust. 4). Jeżeli jest to korzystniejsze dla ubezpieczonego, do ustalenia wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 stosuje się tablice trwania życia obowiązujące w dniu, w którym ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn (ust. 6).

Stosownie do treści art. 114 ust. 1 pkt 1 w/w ustawy, w sprawie zakończonej prawomocną decyzją organ rentowy, na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, uchyla lub zmienia decyzję i ponownie ustala prawo do świadczeń lub ich wysokość, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość.

Z cytowanego przepisu wynika, iż warunkiem ponownego ustalenia prawa do świadczeń jest uzyskanie nowych dowodów lub ujawnienie okoliczności, które istniały przed wydaniem decyzji, a nie były znane organowi w chwili orzekania i mają wpływ na prawo do tych świadczeń lub ich wysokość /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 sierpnia 1999 r., II UKN 231/99 - OSNAPiUS 2000 nr 19 poz. 734; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2003 r. III UZP 5/03 - OSNAPiUS rok 2003, Nr 18, poz. 442/.

Zwrot "przedłożenie nowych dowodów" oznacza zgłoszenie każdego prawnie dopuszczalnego środka dowodowego, stanowiącego potwierdzenie okoliczności faktycznych istniejących przed wydaniem decyzji, a mających wpływ na powstanie prawa do świadczenia lub jego wysokość. Natomiast użyte w art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej pojęcie "ujawnienie okoliczności" oznacza powołanie się na fakty dotyczące ogółu wymagań formalnych i materialnych związanych z ustaleniem przez organ rentowy prawa do świadczenia lub wysokości świadczenia. Są to określone w przepisach prawa materialnego fakty warunkujące powstanie prawa do świadczenia lub jego wysokości np. staż pracy, wiek, niezdolność do pracy, ale także uchyczenia przez organ rentowy normom prawa procesowego lub materialnego, wpływające potencjalnie na dokonanie ustaleń w sposób niezgodny z ukształtowaną z mocy prawa sytuacją prawną osoby zainteresowanej (tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 lutego 2014 r., I UK 322/13, LEX nr 1444596 oraz Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 11 grudnia 2015 r., III AUa 1087/15, LEX nr 1979499).

Wnioskodawca zakwestionował wysokość kapitału początkowego stanowiącego podstawę ustalenia wysokości świadczenia. W toku postępowania przeprowadzonego w sprawie udało się ustalić wysokość jego zarobków w oparciu o nowe dowody w postaci oryginałów angaży.

W myśl art. 173 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

Zgodnie z ust. 3 wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie cytowanej ustawy.

Stosownie do treści art. 174 ust. 1 ustawy emerytalnej kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;

2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;

3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2. (ust. 2);

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r. (ust. 3).

Zatem w przypadku osób, dla których ustalany jest kapitał początkowy, wysokość emerytury uzależniona jest od kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz zwaloryzowanych składek na ubezpieczenie emerytalne ewidencjonowanych od dnia 1 stycznia 1999 roku na koncie ubezpieczonego.

Na gruncie rozpoznawanej sprawy wnioskodawca domagał się zmiany zaskarżonej decyzji ZUS z dnia 23 lutego 2021 roku. Wnioskodawca stał na stanowisku, że przy wyliczeniu należnej mu emerytury oraz wartości kapitału początkowego za okres jego zatrudnienia od 05.08.1969 r. do 08.05.1980 r. winno zostać uwzględnione wynagrodzenie określone w zapisach z jego legitymacji ubezpieczeniowej, a nie jak to uczynił ZUS minimalne wynagrodzenie obowiązujące w sferze gospodarki narodowej.

W ocenie sądu żądanie wnioskodawcy jest częściowo uprawnione.

Zgodnie z § 22 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. (Dz. U. z 2011 r., Nr 237, poz. 1412) jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę jest świadectwo pracy, zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument, w tym w szczególności:

1) legitymacja ubezpieczeniowa;

2) legitymacja służbowa, legitymacja związku zawodowego, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym oraz pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia.

Jeżeli ustawa przewiduje możliwość udowodnienia zeznaniami świadków okresu składkowego, od którego zależy prawo lub wysokość świadczenia, dowód ten dopuszcza się pod warunkiem złożenia przez zainteresowanego oświadczenia w formie pisemnej lub ustnej do protokołu, że nie może przedłożyć odpowiedniego dokumentu potwierdzającego ten okres (ust. 2).

Zgodnie z treścią § 21 ust.1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. nr 237, poz.1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Wskazana regulacja § 21 ust.1 powołanego rozporządzenia stanowiąca odpowiednik obowiązującego do dnia 23 listopada 2011 roku § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia

7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. nr 10, poz.49) wyznacza kierunek postępowania dowodowego, nie oznacza to jednak aby wysokość uzyskiwanego uposażenia nie mogła być wskazana i w inny sposób, tak przy pomocy pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia danego zainteresowanego (tak stanowi m. in. teza wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 roku - II UKN 186/97, OSNAP 1998/11/324, a także wyroki: Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia

4 marca 1997 roku - III AUa 105/97, Apel. W-wa 1997/2/7, Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 27 czerwca 1995 roku - III AUr 177/95, OSA 1996/10/32, czy Sądu Apelacyjnego Białymstoku - III AUr 294/93, PS - wkład. 1994/3/6).

Należy podkreślić, iż Sąd nie jest związany ograniczeniami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organami rentowymi, co wynika z treści art. 473 k.p.c. i sprawia, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe.

Do ustalenia podstawy wymiaru świadczeń emerytalno-rentowych może być uwzględnione tylko wynagrodzenie faktycznie uzyskane przez ubezpieczonego w danym okresie, a nie zaś wynagrodzenie ustalone na podstawie przypuszczeń czy też uśrednień. Jedynie wynagrodzenie ubezpieczonego ustalone w sposób niewątpliwy, wobec którego nie istnieje wątpliwość, iż zostało ono zawyżone, może być podstawą do ustalenia współczynnika wysokości podstawy wymiaru.

Orzeczenia Sądu Najwyższego jakie zapadły jeszcze na gruncie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku są zgodne co do tego, że ograniczenie co do środków dowodowych wynikające z §20 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku obowiązujące w postępowaniu przed organem rentowym nie ma zastosowania w postępowaniu sądowym w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych. Wysokość zarobków, której pochodną jest podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, jest faktem mającym istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 k.p.c.), który w postępowaniu przed sądem może być udowadniany wszelkimi środkami dowodowymi, które sąd uzna za celowe i pożądane. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazano, iż w postępowaniu sądowym nie obowiązuje ograniczenie co do środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty określanych w § 20 Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku (wyrok Sądu Najwyższego z 25 lipca 1997 r., II UKN 186/97, Lex nr 32696). W sprawach emerytalno – rentowych wyliczenie wysokości świadczenia może nastąpić jedynie na podstawie zarobków faktycznie otrzymanych i to tych, od których istniał obowiązek odprowadzania składki na ubezpieczenie społeczne, co wynika jednoznacznie z treści art.15 ww. Ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W postępowaniu cywilnym przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych w sprawie o przeliczenie wysokości emerytury możliwe jest dopuszczenie i przeprowadzenie wszelkich dowodów, w tym także dowodu z zeznań świadków lub przesłuchania samego ubezpieczonego lub innych pracowników. Nie jest jednak możliwe przeliczenie wysokości emerytury w oparciu o jakąś hipotetyczną uśrednioną wielkość wynagrodzenia uzyskiwanego przez ubezpieczonego, bowiem uśrednione obliczenie wysokości wynagrodzenia nie może oddać indywidualnych cech właściwych dla danego stosunku pracy (wyrok Sądu Najwyższego z 4 lipca 2007 r., I UK 36/07, Lex nr 390123). Co za tym idzie, zasada obliczania świadczeń w oparciu o rzeczywiste zarobki nie może zostać zastąpiona domniemaniem wynagrodzenia w danym roku kalendarzowym. Zgodnie zaś ze stanowiskiem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z 9 stycznia 1998 r. (II UKN 440/97, Lex nr 34199), przepisy z zakresu ubezpieczeń społecznych są normami bezwzględnie obowiązującymi i nie zawierają unormowań pozwalających na ustalenie wynagrodzenia w sposób przybliżony lub prawdopodobny. Prymat nadany dokumentacji pracowniczej prowadzi do gradacji mocy dowodowej polegającej na tym, że dokumentacja ta stanowi podstawę weryfikacji pozostałych dowodów przedłożonych przez strony.

Rzeczą sądu w sprawach o wysokość emerytury jest dokładne ustalenie wysokości wynagrodzenia otrzymywanego przez ubezpieczonego w danym okresie. Zarobki za poszczególne miesiące i wybrane lata kalendarzowe wykazane muszą być w sposób nie budzący wątpliwości w ściśle określonej kwotowo wysokości i co do odprowadzonych od nich składek na ubezpieczenie społeczne. Nie można natomiast przyjmować wysokości wynagrodzenia opartego wyłącznie na przypuszczeniach, czy też twierdzeniach ubezpieczonego, jak też dowodach niejasnych. Przepisy prawa ubezpieczeń społecznych są normami bezwzględnie obowiązującymi i nie zawierają unormowań pozwalających na ustalanie wynagrodzeń w sposób przybliżony. /tak trafnie wyrok SA w Łodzi z dnia 19.10.2016, III AUa 2185/15LEX nr 2152862/.

Odnosząc się do kwestii spornych w niniejszym postępowaniu, w ocenie Sądu należało uwzględnić wynagrodzenia obliczone na podstawie załączonych oryginalnych dokumentów, z których wprost wynikały stawki miesięcznego

lub godzinowego wynagrodzenia oraz dodatki, na podstawie których było ustalane wynagrodzenie ubezpieczonego. Sąd w tym zakresie miał na uwadze, że możliwym było ustalenie wysokości wynagrodzenia przy uwzględnieniu tygodniowej normy czasu pracy i stawki godzinowej wynikającej z oryginalnych umów o pracę i angaży z okresu zatrudnienia w (...), znajdujących się w aktach niniejszej sprawy w kopercie za kartą 20. Zgodnie z art. 129 § 1 kp w brzmieniu obowiązującym od 1.01.1975 r. czas pracy nie może przekraczać 8 godzin na dobę i 46 godzin na tydzień. Przyjęto normatywny czas pracy z uwagi na brak dostatecznych dowodów, że wnioskodawca wykonywał pracę ponad przewidziane normy i w jakim zakresie.

Powyższe jest zgodnie z utrwaloną linią orzeczniczą Sądów Okręgowych, Apelacyjnych i Sądu Najwyższego, w której przyjęto, że w przypadku braku dokumentacji płacowej istnieje możliwość ustalenia wysokości wynagrodzenia ubezpieczonego w oparciu o dokumentację z akt osobowych, taką jak min.: umowy o pracę, angaże, w których zawarte są dane dotyczące wynagrodzenia uwzględniając tylko „pewne” składnik wynagrodzenia, wypłacane w danym okresie stale i w określonej wysokości przy przyjęciu wymiaru czasu pracy udowodnionego przez ubezpieczonego co też Sąd Okręgowy w niniejszej sprawie uczynił (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 11.12.2017 r. III AUa 1071/16, LEX nr 2423321, wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 31.08.2016 r. III AUa 1723/15, L., wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 24.05.2016 r. III AUa 119/16, L., wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 29.10.2015 r. III AUa 822/15, L., wyrok Sądu Okręgowego w Kaliszu z 18.09.2013 r. V U 466/13, L., wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 12.02.2013 r. III AUa 1024/12, L.).

Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe obejmujące analizę dostępnej dokumentacji związanej ze spornymi okresami zatrudnienia wnioskodawcy w (...) S.A; Zakładzie (...) (Przedsiębiorstwo (...) w Ł.; (...) Przedsiębiorstwie (...), co dało podstawę do oceny prawidłowości zaskarżonej decyzji w świetle zarzutów ubezpieczonego.

Nie ulega wątpliwości sądu, że wnioskodawca był zatrudniony w Zakładzie (...) (Przedsiębiorstwo (...) w Ł.) w okresie od dnia 17 marca 1976 roku do dnia 8 maja 1980 roku na stanowisku kierowcy.

W ocenie Sądu Okręgowego dokumenty w postaci kopii m.in. umowy o pracę, karty obiegowej zmiany zawierają informację o przyznanej w tamtym czasie ubezpieczonemu wynagrodzeniu, a mianowicie że będąc zatrudnionym w w/w miejscu otrzymywał wynagrodzenie w wysokości tj.: gr. III – 7 zł/godz., 2 zł za jazdę, 6 zł OC dziennie, 32 zł dodatku spedycyjnego. Ponadto sąd uwzględnił złożone w powyższym zakresie zeznania wnioskodawcy, z których wprost wynikało i co ubezpieczony konsekwentnie podkreślał, że wskazany dodatek spedycyjny w wysokości 32 zł wypłacany był mu codziennie.

Wobec powyższego organ rentowy dokonał stosownego hipotetycznego wyliczenia kapitału początkowego wnioskodawcy przyjmując dodatek spedycyjny **w wysokości 32 zł dziennie**, zgodnie z wyjaśnieniami wnioskodawcy złożonymi w tym zakresie na rozprawie 15.03.2022 r. Kwota wynagrodzenia za 1980 rok wyniosła 12608,00 zł. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 88,46%, a wartość kapitału początkowego na dzień 1.01.1999 r. – 131005,38 zł.

Powyższe okazało się korzystniejsze niż wyliczony w decyzji ZUS z dnia 20 listopada 2017 kapitał początkowy wnioskodawcy w kwocie 130 196,55 złotych przy wskaźniku podstawy wymiaru kapitału początkowego 82,89% wyliczonym z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. 1.01.1979 r. do 31.12.1988 r.

Zdaniem sądu wskazane wyliczenie należy uznać za miarodajne dla rozstrzygnięcia, co więcej, wnioskodawca wskazanego wyliczenia nie kwestionował.

Na mocy art. 129 ust. 1 ustawy świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

W niniejszej sprawie skarżący złożył wniosek o emeryturę 2 lutego 2021 roku.

Tym samym, mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przeliczył od 1 lutego 2021 roku wysokość emerytury M. M. przyjmując do jej ustalenia wskaźnik wysokości kapitału początkowego, obliczony 1979-1988 w liczbie 88,46% oraz wysokość kapitału początkowego w kwocie 131 005,38 zł- punkt 1 sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS wraz aktami rentowymi.

6 X 2022 roku.